

ABSTRAKT

Urbanizace ovlivňuje přírodní ekosystémy v důsledku celosvětového růstu lidské populace. Urbánní ekosystémy expandují a zabírají značnou plochu zemského povrchu. Jejich vliv na modifikaci přírodních procesů je podstatně větší, ale dosud ne úplně dostatečně studován a chápán. Ve své práci jsem se soustředil na výskum posouzení vlivu základních charakteristik prostředí a vegetace, velikosti zelených ploch a gradientu urbanizace na druhovou bohatost ptačích společenstev v hlavním městě České republiky v Praze. Potvrdil jsem klíčovou roli velikosti zelených ploch a jejich vzdálenosti od okraje města na celkovou druhovou bohatost ptačích společenstev. Tyto parametry měly zásadní vliv na druhovou bohatost různých guildů definovaných dle životních strategií a ekologie jednotlivých ptačích druhů. V dalším kroku jsem se soustředil na vliv charakteristik vegetace a dalších proměnných na složení ptačích společenstev na lokální úrovni. Tyto vlastnosti jsou důležité pro plánování konkrétních managementových zásahů, protože velkoplošné zásahy nejsou dobře proveditelné v městském prostředí. Podíl pokryvnosti bylinného patra, počet druhů stromů a přítomnost vodních těles jsou nejdůležitějšími proměnnými určujícími druhovou bohatost ptačího společenstva. Korelace těchto veličin s dalšími proměnnými prostředí vedou k alternativním vysvětlením týkajícím se role keřového patra, věkového složení stromového patra a potenciálně nevhodnějších habitatů v městském prostředí z hlediska druhové bohatosti ptačích společenstev. Zachování přírodní vegetace s přirozeným druhovým složením a věkovou strukturou, vyhýbání se dlaždění a zachování přirozené vegetace kolem břehů vodních těles se zdají být nejsnáze vykonatelnými opatřeními vedoucími k podpoře druhově bohatších ptačích společenstev v Praze. Mnohé poměrně citlivé druhy hmyzožravců, specialistů nebo na zemi hnízdící druhy jsou těmito aktivitami podporovány. Zachování starších věkových kategorií stromového patra a keřů v podrostu hypoteticky zmírňují negativní efekty způsobené malou velikostí zelených ploch v centrálních oblastech města. Je však potřebný další výzkum pro ověření těchto předpokladů.

Klíčová slova: městské ptáky, druhová bohatost, guildy, struktura vegetace, gradient urbanizace, velikost plochy, fragmentace